

Your complete guide to this week's halachos and minhagim.

Shabbos

8 Adar, 5781 | Parshas Terumah, Parshas Zachor

🗉 Things to do

Krias Hatorah

- Two Sifrei Torah are removed from the aron kodesh.¹ In the first Sefer Torah, seven aliyos are read in Parshas Terumah. The second Sefer Torah is then placed next to the first one,² and Chatzi Kaddish is recited. This is followed by hagbah and gelilah of the first Sefer Torah.³
- From the second Sefer Torah, Parshas Zachor (*Ki Seitzei* 25:17-19) is read for *maftir*. This is followed by *hagbah* and *gelilah* of the second Sefer Torah.⁴
- According to most Poskim, the kriah of Parshas Zachor is min hatorah.⁵ Therefore, when listening, have in mind to be yotzei your obligation.⁶
- There is a *machlokes haposkim* whether women are obligated to hear Parshas Zachor.⁷ The Rebbe once mentioned that it has become customary for women to go to *shul* and hear this *parshah*.⁸
- The baal korei reads zeicher zecher Amalek (first zeicher and then zecher).⁹

 רבוי לגלול את ספר-התורה השני לפרשת זכור קודם תפילת שחרית, כדי למנוע 'טירחא דציבורא' (לוח דבר-בעתו).

2 שערי-אפרים שער י סי״ב.

4 לוח כולל-חב״ד.

6 משנ"ב סי' תרפה סקי"ד. וכן הקורא צריך לכוון להוציא כל השומעים בקריאתו (משנ"ב שם).

7 ראה הנסמן ב'שבח המועדים' עמ' 131.

8 משיחת פ' זכור תשמ"ג.

Shabbos, **8 Adar, 5781 -**Friday, **14 Adar, 5781**

ÔÔÔ

For local candle lighting times visit **Chabad.org/Candles**

• The haftorah of Parshas Zachor is then read. The haftorah begins with the words Ko amar Hashem (I Shmuel 15:2).¹⁰

Wednesday

12 Adar, 5781

🗉 Things to do

• Although tomorrow is Taanis Esther, as long as you have not yet gone to sleep, you may eat until *alos hashachar.*¹¹

Thursday

13 Adar, 5781 | Taanis Esther

🗄 Things to do

- Do not rinse your mouth in the morning (as is usually done before reciting *birchos hashachar*).¹²
- For more fast-related laws, see below, "Hosafos."
- On a fast day, it is customary to increase in *tzedakah*, in quantity as well as in quality (by giving it in a cheerful and pleasant manner).¹³

13 לקו"ש חכ"ה ע' 400, מכף החיים או"ח סתקס"ו סקט"ו וש"ג. וראה תו"מ תשמ"ט ח"ב ע' 400: "כדאיתא בספרים שביום התענית יש ליתן סכום הסעודות לצדקה", ובהערה 35 שם "ומהטעמים לזה - שהרי מה שאינו אוכל ושותה ביום התענית - אין זה כדי שסכום הסעודות יישאר בכיסו, ואח"כ ישתמש בו לענייני חול, אשר, עם היותם ענייני חול של יהודי, שהם בוודאי בתכלית הכשרות כו', אין זה דומה כלל להעילוי דקדושת הצדקה".

³ לוח כולל-חב״ד.

⁵ שו"ע אדה"ז סי' רפב סט"ז.

⁹ ספר-המנהגים עמ' 72.

¹⁰ ספר-המנהגים עמ' 33.

¹¹ ראה סידור אדמוה"ז 'סדר ספירת העומר', שהצום מתחיל בעלות השחר. וראה הנסמן ב'התקשרות', גיליון רפב עמ' 18 הע' 4.

¹² שו"ע סי' תקס"ז ס"ב. 'ספר-המנהגים עמ' 1. המצטער מאי-רחיצת הפה, יש לדון להקל לשוטפו בנוזל שאינו ראוי כלל לשתייה.

Shacharis and Selichos

- The congregation does not recite Aneinu by Shacharis. The *chazzan*, however, recites Aneinu during *chazaras hashatz* (as a separate *berachah* between Goel Yisroel and Refaeinu).
- Since today is Thursday, Selichos are recited after the paragraph *Misratezeh berachamim* in Tachanun.¹⁴
- New editions of Tehillas Hashem feature Selichos in a seamless format. See below, "*Hosafos*," for the correct order of Selichos according to the pages of the older editions of Tehillas Hashem.
- Selichos are followed by the long Avinu Malkeinu, Va'anachnu lo neda, Chatzi Kaddish, and krias hatorah.
- For more on Shacharis and Selichos, see below, "Hosafos."

Krias Hatorah

- *Vayechal* is read during both Shacharis and Minchah.
- The congregation recites aloud the pesukim of Shuv meicharon apecha, Hashem Hashem Keil rachum vechanun (until venakei), and vesalachta, followed by the baal korei.¹⁵
- For more on *krias hatorah*, see below, "Hosafos."

Machatzis Hashekel

- Before Minchah, give machatzis hashekel¹⁶ by giving to tzedakah¹⁷ three half-coins of the established currency of the current time and place.¹⁸ (In the United States, use three halfdollars.)
- In places where half-coins are uncommon (such as in the United States), the gabbaim prepare three half-coins for the community to use. Acquire the half-coins by placing money into the plate or pushka in their stead and then lifting them. Give

the half-coins to *tzedakah* by depositing them back into the plate or pushka.¹⁹

- There is a widespread custom to give *machatzis hashekel* on behalf of each family member.²⁰
- Children should be encouraged to give *machatzis hashekel* using their own money. Parents should help them do this, and make sure they have sufficient money left over for their personal needs.²¹
- If you did not give *machatzis hashekel* before Minchah today, give it before the *megillah* reading on Purim morning.²²

Minchah

- After Ashrei and Chatzi Kaddish, Vayechal is read from the Torah. The one who receives the third aliyah also serves as maftir, reading Dirshu Hashem behimatz'o, followed by three berachos (until magen david). Chatzi Kaddish is not said between shlishi and the haftorah.
- After the *haftorah* is read, the Sefer Torah is returned to the *aron kodesh* and Chatzi Kaddish is recited, followed by Shemoneh Esrei.²³
- Say Aneinu in Shema Koleinu where indicated (unless you are not fasting). See below, "*Hosafos*," for the laws that apply if you forgot to say Aneinu.
- The *chazzan* says Aneinu as a separate *berachah* between Goel Yisroel and Refaeinu. He also says Birchas Kohanim.
- We don't say Tachanun and Avinu Malkeinu, due to it being Erev Purim.

Divrei Kivushin

 The Rebbe revived the custom of saying divrei kivushin (words that arouse the listeners to teshuvah) after Minchah on fast days. Wherever possible, at least a few words of inspiration should be shared, or a relevant chapter of Tehillim should be recited.²⁴

22 לוח כולל-חב״ד, פורים. לדעת המג״א סי׳ תרצ״ד זהו זמן נתינתה לכתחילה.

¹⁴ כך נהגו תמיד במניין של הרבי בתענית ציבור שחלה בימי שני וחמישי (ואינו דומה לסדר הסליחות דצום-גדליה, כי שם נכלל 'שומר ישראל' בנוסח ה'סליחות' עצמן).

^{.15} שערי-אפרים שער ח סעיף קז

¹⁶ היום: ספר-המנהגים - מנהגי פורים. לפני מנחה: לוח כולל-חב"ד, ע"פ הרמ"א סי' תרצ"ד ס"א ממהרי"ל.

¹⁷ ובפרט לבית-הכנסת ובית-המדרש, שהם בדוגמת המשכן והמקדש - משיחות ש"פ שקלים תשכ"ד ותשמ"ב. אך אין בזה ח"ו משום שלילת נתינת צדקה זו לעניים כפשוטה, ראה סה"ש תש"נ ח"א עמ' 303 (לקוטי שיחות ח"א עמ' 182, וסה"ש תנש"א ח"א עמ' 200) - 'אוצר מנהגי חב"ד' [להלן: 'אוצר'] חודש אדר (נדפס יחד עם מגילת אסתר ו'שערי מגילה', הוצאת 'היכל מנחם', ירושלים תשס"ב),עמ' רנג. כשמניחים הגבאים קערה, רצוי לציין בה במפורש לאיזו מטרה נותנים בה.

^{.139} ע"פ 'שבח המועדים' עמ' 19

²⁰ מוג"א סי' תרצד סק"ג מהגהות מיימוניות, כף החיים שם ס"ק כז, 'דרכי חיים ושלום' סי' תתמ"ג, שיחת תענית אסתר תשמ"ט – 'אוצר' עמ' רנג. – ולכאורה כאשר הם נותנים בעצמם, אין האב צריך לתת עבורם.

²¹ שיחות-קודש תשנ"ב ח"ב עמ' 1877. ובספר -המנהגים שם, שהאדמו"ר נותן מחצית-השקל גם בעד הרבנית ובנים ובנות קטנים, ע"כ. וכמו ששנינו (שקלים פ"א מ"ה) "אם שקלו - מקבלים מהם".

²³ לוח כולל-חב״ד.

 If this cannot be arranged, at least reflect on the theme of *teshuvah* as it relates to this day, and Hashem will consider these thoughts as having been verbalized.²⁵

Thursday night

14 Adar, 5781 | Purim night

E Things to do

Maariv

- It is customary to wear Shabbos clothing on Purim (for married men—a [silk] *kapote*).²⁶
- Say Ve'al Hanissim during Maariv. (See below, "Hosafos," for the laws that apply if you forgot to say Ve'al Hanissim.)
- Shemoneh Esrei is followed by Kaddish Shalem and the reading of the *megillah* (see below). If the *minyan* did not yet recite *kiddush levanah*, they should do so before reading the *megillah*.²⁷ (This year, tonight is the last night to recite *kiddush levanah*.) The *megillah* reading is followed by *Ve'atah kadosh*, Kaddish Shalem (omitting the stanza of *Tiskabel*), and Aleinu.²⁸
- Although the main Purim meal will take place tomorrow, a meal should be eaten tonight as well.²⁹ If the meal includes bread, say Ve'al Hanissim when *bentching*.³⁰ (See below, "Hosafos," for the laws that apply if you forgot to say Ve'al Hanissim.)
- If possible, refrain from eating before the *megillah* reading.³¹

The Megillah Reading

- If one reads the *megillah* as a story that took place long ago and does not apply to their life today, one does not fulfill their obligation. (*Torah* of the Baal Shem Tov, quoted in *Likkutei Sichos*, vol. 6, p. 189)
- The *megillah* should be folded³² into three sections.³³
- When listening to the *berachos* and *kriah*, have in mind to be *yotzei* your obligation.³⁴
- Even failing to hear a single word or *possuk* may prevent you from being *yotzei*. If this happens, say the missing word(s) from your *megillah* or Chumash until you catch up to the *baal korei*.³⁵
- We make noise when Haman's name is mentioned with an appellation, such as *ha'agagi* or *hara*.³⁶
- The listeners read the following pesukim out loud (followed by the baal korei): Ish yehudi (2:1), U'Mordechai yatza (8:15), Layehudim (8:16), and Ki Mordechai hayehudi (10:3).³⁷
- Additionally, when reaching the words chamesh meios ish (9:6), say from chamesh meios ish until (and including) the word aseres in one breath. This is followed by the baal korei.³⁸
- Rustle the megillah when saying ha'igeres hazos
  (9:26) and igeres hapurim hazos hashenis (9:29).³⁹
- After completing the megillah, the baal korei recites the berachah of Harov es riveinu. Do not speak until he completes the berachah.⁴⁰ Next, say Shoshanas Yaakov and roll up your megillah.⁴¹
- See below, "Hosafos," for additional halachos and minhagim that apply when reading or listening to the megillah.

After the Megillah Reading

• Thursday night is the last night to recite Kiddush

37 לוח כולל-חב״ד.

ע"פ 'שבח המועדים' ע' 141.
 ע"בולל-חב"ד.

31 ראה הפרטים בזה במשנה ברורוה סו"ס תרצב.

29 רמ"א סי' תרצ"ה ס"א. 30 אבל לא 'מגדול'. 'אוצר' עמ' רעז.

^{.32} שו"ע סי' תר"צ סעיף יז, וראה כף-החיים שם ס"ק קב

³³ ספר-המנהגים.

³⁴ לוח כולל-חב״ד.

³⁵ ראה שו"ע סי' תר"צ ס"ג-ו ונו"כ, משנה-ברורה שם ס"ק יט.

³⁶ ספר-המנהגים שם, וש"נ.

הרבי הפגין הנאה וחייך בשעה שהילדים היו מרעישים ב'הכאת המן', וכמה פעמים דיבר בשיחותיו נגד הגבאים החוששים מ'בילבול' הילדים ומגבילים אותם, וכן נגד המכים 'בעל כרחם' בקול דממה דקה... ('אוצר' עמ' רנז).

^{38 &#}x27;לוח כולל חב״ד', כף-החיים סי׳ תר״צ ס״ק צו מבן-איש-חי. וראה ׳אוצר׳ שם.

^{. (}במג"א סי' תר"צ ס"ק יז מס' מטה-משה, ועוד - 'האגרת הזאת' בלבד).

⁴⁰ לוח כולל-חב״ד.

⁴¹ לוח כולל-חב״ד.

²⁶ נהגו בדורות הקודמים בהרבה מקהילות חב"ד, ובדורנו בבית חיינו, ובשנים האחרונות נתפשט המנהג בין חסידי חב"ד בכל מקום, ללבוש בפורים בגדי יום-טוב. וי"א שהרבי הורה כך באחת משיחותיו (למרות שמנהג זה בספר -המנהגים הוא הראשון מ'מנהגי האדמו"ר' ש"אינם הוראה לרבים") - 'אוצר' עמ' רנד. 'התקשרות' גיליון לו עמ' 14, עיי"ש (במשנה-ברורה וכף-החיים סי' תרצ"ה הביאו שיש ללבוש בגדי שבת מבערב. וכן משמע בספר-המנהגים שכתב זאת לפני נתינת מחצית השקל. ראה גם 'התוועדויות' תשמ"ט ח"ב עמ' עמי.

Levanah, which may be said the entire night⁴² (as long as the moon is visible).

Friday

14 Adar, 5781 | Purim day

🗉 Things to do

- The *simchah* of Purim is much greater than the *simchah* of Yom Tov.⁴³
- If possible, refrain from eating before the *megillah* reading.⁴⁴

Shacharis and the Megillah Reading

- We don't say Tachanun.⁴⁵
- Say Ve'al Hanissim during Shemoneh Esrei. (See below, "*Hosafos*," for the laws that apply if you forgot to say Ve'al Hanissim.)
- Shemoneh Esrei is followed by Chatzi Kaddish and krias hatorah. The parshah of Vayavo Amalek is read. (The baal korei reads zecher zeicher Amalek, first zecher and then zeicher.⁴⁶) This is followed by Chatzi Kaddish, hagbah, and gelilah.⁴⁷
- If you did not hear Parshas Zachor on Shabbos, you can be yotzei by listening to the kriah of Vayavo Amalek.⁴⁸
- Krias hatorah is followed by the reading of the megillah.⁴⁹ (See above and below, "Hosafos," for the relevant halachos and minhagim.)
- When listening to the *berachah* of Shehecheyanu, have in mind that it also applies to the mitzvos of *mishloach manos, matanos la'evyonim,* and the Purim feast.⁵⁰
- After the megillah reading, say Ashrei and Uva

42 לוח כולל חב״ד.

- 44 ע"פ משנה ברורה (תרצ"ב ס"ק טו), כף החיים (שם ס"ק לז), נטעי גבריאל (פל"ב ס"א), ובפרט בהתאם למנהגנו בקשר לשופר ולולב (קונטרס 'בירורי מנהגים – מועדים' להרב שבתי שי' פרידמן, צפת תשס"ו עמ' 181, עיי"ש).
  - 45 סידור אדה"ז לפני 'למנצח'.
  - .46 ספר-המנהגים עמ' 72, והביאור באריכות בהערה שם
    - 47 לוח כולל-חב״ד.
      - 48 מג"א סי' תרפה.
    - 49 לוח כולל-חב״ד.
    - 50 לוח כולל-חב״ד.

Letzion. Kaddish Shalem is recited, and the Sefer Torah is returned to the *aron kodesh*. Continue with *Beis Yaakov* and complete *davening* as usual.⁵¹

Mishloach Manos and Matanos La'evyonim

- The minimal obligation of *mishloach manos* is to send two portions of food or drink (or one food and one drink⁵²) to one friend.⁵³ The portions must be edible in their present state.⁵⁴
- The minimal obligation of *matanos la'evyonim* is to give two presents to two poor people, one to each.⁵⁵
- It is ideal to send additional *mishloach manos* and give added *matanos la'evyonim*, beyond the minimum requirement.⁵⁶ It is better to add in *matanos la'evyonim* than to add in *mishloach manos* and the Purim feast.⁵⁷
- See below, "Hosafos," for more on mishloach manos and matanos la'evyonim.

The Purim Seudah

- Because it is *erev* Shabbos, the Purim *seudah* should be held in the morning⁵⁸—before *chatzos*, for the honor of Shabbos. (See below, "*Hosafos*," for the laws that apply if you did not have your meal before *chatzos*).
- It is proper to study Torah for at least a few minutes⁵⁹ before beginning the Purim *seudah*.⁶⁰
- It is customary to eat kreplach during the meal.⁶¹
- On Purim one must drink wine beyond his habit.⁶² However, it is better to refrain from doing so if this will result in inappropriate behavior or lack of proper respect for a mitzvah.⁶³ It should be noted

- .55 שו״ע סי׳ תרצ״ד ס״א
- 56 לוח כולל-חב"ד, משו"*ע* סי' תרצ"ד ורמ"א סו"ס תרצ"ה.
  - 57 רמב"ם פ"ב מהל' מגילה הי"ז.

59 רק מעט, כדי שלא יימשך בלימודו וישכח לקיים מצוות סעודת פורים - 'שערי-המועדים - פורים' סי' י.

60 רמ״א שם.

- .61 ראה ספר-המנהגים עמ' 58, 'אוצר' עמ' רעז
  - 62 שו"ע סי' תרצ"ה ס"ב וברמ"א.
    - 63 קצשו"ע סי' קמב ס"ו.

⁴³ תורה-אור צח,א. ספר-המנהגים שם ובעמ' 38, וש"נ. ועד"ז באג"ק ח"כ עמ' קסז.

⁵¹ לוח כולל-חב״ד.

⁵² משנ״ב סי׳ תרצ״ה סק״כ.

^{.[}שו"ע סי' תרצ"ה ס"ד. והאדמו"ר מקיים זאת לשלושה אנשים (מאכל ומשקה), [שהיו כהן, לוי, ישראל].

⁵⁴ שו"ע סי' תרצ"ה ס"ד ומג"א שם סקי"א.

⁵⁸ לוח כולל חב"ד, ע"פ הרמ"א סי' תרצ"ה ס"ב (אף שבשו"ע אדה"ז סי' רמט נזכר רק ע"ד 'שעה עשירית'), שיחות-קודש תשל"ז עמ' 508, ושיחת ש"פ משפטים תשמ"א הנחת הת' סכ"ה.

that the *gezeirah* of not drinking more than four shots of *mashkeh* seems to apply to Purim as well.⁶⁴

• Say Ve'al Hanissim when *bentching*. (See below, "*Hosafos*," for the laws that apply if you forgot to say Ve'al Hanissim.)

Purim Customs

- It is customary to eat *hamantashen* on Purim.
- It is customary for children to wear costumes on Purim.⁶⁵ Care should be taken to ensure that all costumes reflect the proper *Yiddishe* and *chassidishe* spirit.
- In many places it is customary for children to act out the Purim story. Parents should emphasize to their children that it is inappropriate for a Jew to behave like a *rasha* such as Haman, even for a short while. The child acting out Haman's part should be aware that he/she is only doing so because someone must fill that position, not because they are comfortable with it and enjoy it.⁶⁶

Thirty Days Before Pesach

- Purim marks the beginning of the 30-day preparation period preceding Pesach.⁶⁷
- Begin studying the *halachos* of Pesach.⁶⁸
- Start giving *maos chitim*, providing Pesach provisions to those in need.⁶⁹
- Refrain from eating matzah.⁷⁰
- When handling *chametz*, make sure it does not get stuck somewhere in a way that will make it difficult to remove before Pesach.⁷¹

64 בשיחה הראשונה ע"ד גזירת המשקה (ש"פ שמיני תשכ"ג, תו"מ חלק ל"ו עמ' 352 ואילך, וש"ג) אמר הרבי שאינו רוצה לגזור גם על פורים, אבל בשיחת י"ב תמוז תשכ"ה (ס"ט, תורת מנחם כרך מד, סעיף כח, וכן בהקלטה): "אפילו כשמגיעה התוועדות... לא יותר משלוש כוסות... בין בשבת ויום-טוב... ובין פורים", וכן בשיחת פורים תשמ"ב (סמ"ו, התוועדויות ח"ב עמ' 975), ובשיחת ש"פ תצוה תש"נ (תתוועדויות ח"ב עמ' 372).

. 65 כמובא בשו"ע, רמ"א או"ח סו"ס תרצ"ו, שבשביל מנהג זה התירו כמה עניינים.

66 בלקוטי-שיחות כרך ל"א עמ' 279 נדפסה שיחה שבה דיבר הרבי נגד מה שילדים משחקים בהתלהבות את תפקיד 'המן', לשם פרסים וכדומה (והסביר שאין זה חינוכי שלפי-שעה בגלל פרסים מתנהגים כגוי ח"ו). בדף "המעשה הוא העיקר" שיצא לאור והודבק על לוח המודעות בבית חיינו, נעתק הנושא לשלילה מוחלטת של תפקיד זה, והגיב על כך הרבי: "אם כן - אין זו הצגה כלל", והכוונה שאי-אפשר בלא"ה, אבל יש לעשות זאת רק "בקול ענות חלושה".

67 שו"ע אדמוה"ז סי' תכט ס"א.

68 שו"ע אדמוה"ז סי' תכט ס"ג. והיינו ל' יום לפני הפסח, משנה-ברורה שם סוס"ק ב בשם אחרונים, כף-החיים ס"ק ג בשם מחזורים. ובפרט בישיבה, כולל-אברכים ובית-מדרש – ראה ערוך-השולחן שם ס"ו.

69 ראה 'התוועדויות' תשמ"ב ח"ב עמ' 977, תשד"מ ח"ב עמ' 1280, תשמ"ח ח"ב עמ' 303, תנש"א ח"ב עמ' 399, 399, 399, 399, ,339, ועוד.

.70 אג"ק כרך ח עמ' שיט

71 שו"ע אדמוה"ז סי' תלו סכ"ג.

2Minchah

• Say Ve'al Hanissim during Minchah. (See below, "Hosafos," for the laws that apply if you forgot to say Ve'al Hanissim).

Hosafos

Taanis Esther, 5781

Fasting

- One who is ill (even if not dangerously so), pregnant, or nursing is exempt from fasting this fast.⁷²
- You may wake up early to eat or drink before *alos hashachar*, provided that you stipulated (at least in thought) before going to sleep that you will do so. (Wash *negel vasser* first, even if you will be going back to sleep. If you will remain awake, also say *birchos hashachar*). If you usually drink upon awakening, you do not need to stipulate for drinking.⁷³

Shacharis and Selichos

- The *chazzan* should only recite Aneinu as a separate *berachah* if three of the congregants are fasting, and another seven have eaten less than the *shiur.*⁷⁴ Otherwise, he should recite it during Shema Koleinu.⁷⁵
- Selichos are recited standing,⁷⁶ especially the sections of Ashamnu, Shema Koleinu, Avinu Malkeinu, and the Yud-Gimmel Middos Harachamim.
- The following is the correct order of the Selichos according to the pages of the older editions of Tehillas Hashem:⁷⁷
- ע׳ 359) קוה קוינו כתאות נפש).
- על בנים ועל עמך (345).

.02 שו"ע סי' תקנ ס"א. קשו"ע סי' קכא ס"ט

⁷³ שו"ע סי' תקס"ד ונו"כ.

⁷⁴ ספר-המנהגים עמ' 45.

⁷⁵ משנה-ברורה סי' תקס"ו ס"ק יג.

⁷⁶ מובא מס' קיצור של״ה.

⁷⁷ ע"פ לוח כולל-חב"ד, ספר-המנהגים עמ' 53, ו'ליקוט טעמים ומקורות' מכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו הנדפס בסוף 'סדר הסליחות על-פי מנהג חב"ד'.

- יעמוד ליהודים יעמוד אבותינו, אדם בקום יעמוד ליהודים
  (359-360 (ע' 359).
- לכל קוראיך ⁷⁹ (344 'ע').
- עמך מקור חיים כאשר דברת לאמר (360).
- נים ועל עמך (345).
- על כסא רחמים (ע׳) אלוקינו ואלוקי אבותינו, אתה הא-ל על כסא רחמים (ע׳) 360-361).
- ע' 344 א-ל מלך יושב על כסא רחמים לכל קוראיך).
- במתי מספר ⁸⁰ (361-362 'ע).
- א-ל מלך יושב על כסא רחמים לכל קוראיך (344 'ע).
- אלקינו ⁸¹ זכור רחמיך אתה תענה ה' אלקינו (347-349).
- ⁸³ משיח צדקך השתא בעגלא ובזמן קריב (350-351).

Krias Hatorah

- Vayechal is only read if a minimum of three congregants are fasting.⁸⁴
- One who is not fasting should not be called up to the Torah.⁸⁵ However, if you were called up and don't want to publicize that you aren't fasting, you may accept the *aliyah*.⁸⁶

Aneinu

• If you forgot to say Aneinu (and you already said

78 בפיוט זה, בבית ד"ה "מקשיב דבר שקר", נדפס אצלנו: "סדר להשתמש בשונים..." (וכן בסידור אוצר התפילות, בניקוד שונה), ולכאורה צ"ל: "סרר" [מלשון "בן סורר ומורה"], כמ"ש בסידורים: יעב"ץ (המקורי, הוצאת אשכול ח"ב עמ' תקכ"ז) ועבודת ישראל (עמ' 619).

79 בסידור 'תורה אור' עמ' 372, בסליחות דשני וחמישי, תענית ציבור וכו' - נדפס בו "כמו שהודעת", וכן צולם בסידור יתורה אור' עמ' 372, בסליחות שבסידורים: סידור ונציא רפ"ד (סה,ב), סידור האריז"ל לר' אשר (ק,א), יעב"ד תהלת ה' השנים (וכ"ה בסליחות שבסידורים: סידור ונציא רפ"ד (סה,ב), סידור האריז"ל לר' אשר (ק,א), יעב"ץ, עבודת ישראל ואוצר התפילות). ואילו במחזור השלם וב'סליחות - מנהג חב"ד' (כבסידור האריז"ל להר"ש מעב"ץ, עבודת ישראל ואוצר התפילות). ואילו במחזור השלם וב'סליחות - מנהג חב"ד' (כבסידור האריז"ל להר"ש מעב"ץ, עבודת ישראל ואוצר התפילות). ואילו במחזור השלם וב'סליחות - מנהג חב"ד' (כבסידור האריז"ל להר"ש מרשקוב (קד,א)), נדפס תמיד "כהודעת". בגיליונות קודמים של התקשרות כתבתי לתקן זאת גם בסליחות שרשקוב (קד,א)), נדפס תמיד "נהודעת". בגיליונות קודמים של התקשרות כתבתי לתקן זאת גם בסליחות שבסידורים, וכן תוקן בסידורי "נהלת ה" החדשים בהוצאת קה"ת ארה"ק, אך העירוני שבהקלטות מתפילת הרבי בסליחות לעשרה בטבת ניתן לשמוע בבירור "כמו שהודעת" (התזת הש"ן במבטא רבינו ניכרת למדי), ויש לבדוק בשאר התעניות.

80 פיוט מסוג 'פזמון'. בסוף 'פזמון' "ברובם המכריע של סליחות הנדפסות – חוזרים חלק מחרוז הראשון בין חרוז לחברו" ובסוף הפיוט חוזרים את כל החרוז הראשון (הערה 4 ב'ליקוט טעמים ומקורות' הנ"ל), אך במראות-קודש מתענית-אסתר תשמ"ח ברור שהרבי חזר את כל החרוז הראשון גם בין כל בית ובית.

. 81 וצ"ל בו "פקדנו בישועתך" בלא ו', כבפסוק, וכן נדפס ב'סליחות – מנהג חב"ד'.

28 כשמגיעים ל'שמע קולנו', פותחים הארון ואומרים פסוק אחר פסוק, חזן וקהל, עד הפסוק 'אל תעזבנו' ולא עד בכלל. אחרי "אתה תענה, ה' אלוקינו" סוגרים הארון. מדלגים "או"א... אשמנו... סרנו...", כיוון שכבר אמרו זאת בסדר התפילה (ס' המנהגים עמ' 53). הרבי בהיותו ש"ץ היה מדלג גם 'הרשענו ופשענו', כנראה מפני שגם זה (חלק מן ה) וידוי.

83 בקטע ׳א-ל רחום שמך׳, כשעבר הרבי לפני התיבה, היה אומר תמיד "למען אמיתָך, למען בריתָך", וכן בכולם (׳סליחות' החדשות, הוצאת קה"ת אה"ק, וכנוסח אדה"ז ב"הושענא, למען אמיתך").

בנוסח 'עננו' צ"ל: "רך לְרַצות" (אג"ק ח"ב עמ' קסב, ודלא כנדפס בסידורים ובסליחות, גם בחדשים).

באמירת "עננו" מסיים הש"ץ בקול רם במקומות המופסקים בנקודותיים (:), דלא כמנהג העולם ('אוצר מנהגי חב"ד, אלול-תשרי, עמ' כח).

במניין של הרבי נהגו תמיד לנגן 'רחמנא דעני' בסיום הסליחות (ספר-הניגונים, ניגון רמז).

84 ספר המנהגים ע' 45.

85 שו"ע סי' תקס"ו ס"ו בשם יש מי שאומר, והובא למעשה בשו"ת צמח-צדק (שער המילואים ח"א סי' י, ובמהדורת תשנ"ד או"ח סי' קי). במשנ"ב ס"ק כ הביא מסידור דרך-החיים דה"ה למי שאין בדעתו להשלים התענית, ויש מקילין בזה (שערי-אפרים ש"א ס"ט רק במקום צורך גדול, ובשר"ת שואל-ומשיב תנינא ח"ב סי' נח ושו"ת אפרקסתא דעניא סי' עז מקילין בכלל, ולכאורה כן משמע משו"ת הצמח-צדק הנ"ל).

.86 לוח כולל-חב"ד בצום גדליה, ממשנה-ברורה סי' תקס"ו סוף ס"ק כא ושו"ת מנחת-אלעזר ח"ב סי' עד.

Hashem's name at the end of the *berachah*), say Aneinu at the end of Elokai Netzor, before the second *Yihiyu leratzon*, omitting the ending (*Boruch atah Hashem ha'oneh* etc.).⁸⁷

Purim, 5781

Ve'al Hanissim

- Do not skip Ve'al Hanissim to be able to answer Kedushah or Modim.⁸⁸
- The following laws apply if you forgot to say Ve'al Hanissim when *davening*:
- If you remembered before saying Hashem's name at the end of the *berachah*, go back and say Ve'al Hanissim.⁸⁹
- If you remembered after saying Hashem's name, do not go back.⁹⁰

The following laws apply if you forgot to say Ve'al Hanissim when bentching:

- If you remembered before saying Hashem's name at the end of the *berachah*, go back and say Ve'al Hanissim.⁹¹
- If you remembered after saying Hashem's name, when reaching Harachaman hu yizakeinu, add: הרחמן הוא יעשה לנו נסים כמו שעשה לאבותינו
   יבימים ההם בזמן הזה, בימי מרדכי וכו and then continue with Harachaman.⁹²
- If you remembered after finishing *bentching*, do not go back.

The Megillah Reading

- Women are obligated to hear the megillah as well, both at night and by day. If they are unable to come to shul, arrangements should be made for the megillah to be read for them at home.⁹³
- Children who are old enough to listen quietly should also be brought to *shul* to hear the

87 לוח כולל-חב״ד, צום גדלי׳.

88 ספר המנהגים עמ' 71.

89 שו"*ע* סי' תרפ"ב ס"א.

90 שו"ע סי'תרפ"ב ס"א.סי'תרצ"ג ס"ב. ובט"ז סי'תרפ"ב ס"ק ג וא"ר שם ס"ק ב כתבו שכל-שכן שמי ששכח בתפילה יאמר קודם יהיו לרצון האחרון "יהי רצון מלפניך שתעשה לנו ניסים ונפלאות כמו שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה. בימי מרדכי...".

91 שו*"ע* סי' תרפ"ב שם.

92 שו"ע סי' תרפ"ב שם. סידור אדה"ז. ובראש-חודש, יקדים לזה 'הרחמן הוא יחדש' משום דתדיר קודם - יד אפרים, משנ"ב וכה"ח שם. megillah.94 If bringing young children to shul, make sure they sit quietly and only make noise at the appropriate times.⁹⁵

- When reading the megillah, open the megillah before saying the berachos.⁹⁶
- If you have already heard the megillah and are reading it for others, one of the listeners should (stand⁹⁷ and) recite the berachos. If this is not possible, say the *berachos* on their behalf.⁹⁸ (This applies when reading for women as well.⁹⁹)
- Do not speak until you have finished reading the megillah. If you spoke between the berachos and the kriah, the berachos must be repeated.¹⁰⁰
- Have in mind to be *motzi* the listeners.¹⁰¹ •
- Be careful to read each word accurately, as a change in pronunciation may prevent the listeners from being yotzei.
- When reaching the possuk Balaylah hahu (6:1), raise your voice.102
- In 8:11, read laharog ule'abed and then velaharog ule'abed.¹⁰³
- In 9:2, read ve'ish lo amad bifneihem and then ve'ish lo amad lifneihem.¹⁰⁴
- If less than ten men are present, do not say the berachah of Harov es riveinu.¹⁰⁵ However, you may recite it without shem u'malchus.¹⁰⁶
- If there is not enough time to finish reading the • megillah before shekiah, you may still read it without the berachos until tzeis hakochavim.¹⁰⁷

Mishloach Manos and Matanos La'evyonim

• Some Poskim are of the opinion that *mishloach*

- manos must be sent via a shliach.¹⁰⁸ This can be fulfilled by sending them with a child.¹⁰⁹ • Women (from the age of bas mitzvah) are also
- obligated to send mishloach manos and give matanos la'evyonim.¹¹⁰
  - Men should send mishloach manos to men and women should send to women. However, men may give matanos la'evyonim to women and vice versa.111
  - Boys and girls who have reached the age of • chinuch should fulfill the mitzvos of mishloach manos and matanos la'evyonim themselves.¹¹² Furthermore, even if you are in doubt if a certain child has reached the age of chinuch, he/she should fulfill these mitzvos as well.¹¹³
  - If there are no poor people available on Purim to whom matanos la'evyonim can be given, set aside money for this purpose and distribute it when the opportunity arises.¹¹⁴ Nowadays, there are many organizations that accept online donations (both before and on Purim) that will be distributed to the poor on Purim day.

The Purim Seudah

- If you did not eat your meal before *chatzos*, have it before "the tenth hour",115 which is about 3 hours before shekiah.
- If "the tenth hour" has already passed, one should still eat the meal before shekiah.¹¹⁶
- Care should be taken not to forget to daven • Kabbolas Shabbos and Maariv. The Rebbe once mentioned that the Rema would go from house to house at the end of Purim and remind the townspeople to daven Maariv.¹¹⁷

109 אך א"צ כדין שליחות ממש, וכמובא בסה"ש תשמ"ח ח"א עמ' 302 ולהלן שמנהג ישראל לשלוח מנות ע"י התינוקות. וראה גם 'אוצר' עמ' עדר.

110 רמ״א סי׳ תרצ״ה ס״ד.

.111 רמ״א שם

.321-322 לקו"ש ח"ד עמ' 1285. חי"א עמ' 112

113 לקו"ש חי"א שם.

- .114 שו"ע סי' תרצ"ד ס"ד
- 115 שו"ע אדה"ז סי' רמט ס"ז

.116 שו"ע אדה"ז סי' רמ"ט ס"ו

. 117 ראה שיחות קודש תשל"ז ח"א ע' 450 וע' 608. מספר "לב העברי" ח"א בתחילתו

.145 ע"פ 'שבח-המועדים' עמ' 145.

.94 שו"ע סי' תרפ"ט ס"ו ומג"א סקי"א 95 משנ"ב סי' תרפ"ט סקי"ח.

.ע"פ שו"ע אדה"ז סי' ח ס"ג. .146 ע"פ 'שבח-המועדים' עמ' 146.

96 פרמ"ג סי' תר"צ משב"ז סק"י. משנ"ב שם סקנ"ו.

. תרפ"ט (ובליקוטים) חולק ע"ז וס"ל שחייבות גם בקריאה ויברכו כרגיל

101 לוח כולל-חב״ד.

- 102 מהרי"ל. הובא במג"א סי' תר"צ סקי"ז.
- .103 ספר-המנהגים שם, 'אוצר' עמ' רנח, וש"נ
  - 104 ספר-המנהגים ו'אוצר' שם.

105 רמ"א סי' תרצ"ב סוס"א. ולדעת הב"י מסיק בכף-החיים סי' תר"צ ס"ק קכד שגם היחיד מברך. וכ' שכן פסקו הא"ר, מאמר-מרדכי ובן-איש-חי, וכ"פ גם הערוך-השלחן (תרצ"ב ס"ה, גם כ'מנהג העולם'). אבל למעשה, ככתוב בס' המנהגים, רק האדמו"ר מברך גם ביחיד לפניה ולאחריה, הן בלילה והן ביום.

99 ברמ"א סי' תרפ"ט ס"ב. מג"א סי' תרצ"ב ס"ק ה ופרמ"ג בא"א שם ועוד. פסקו שיברכו "לשמוע מגילה". והפר"ח סי'

.14 ע"פ 'שבח-המועדים' עמ' 144 הערה

/.כי' עסי' תרפ"ז ס"א ונו"כ./

¹⁰⁸ ראה שדי-חמד 'אסיפת דינים - מערכת פורים' סוס"ו, מובא בלקוטי-שיחות כרך ל"ג עמ' 118 ועוד, וכן באחרונים.

Rambam

Visit www.chabadorg/dailystudy

שלושה פרקים ליום	פרק אחד ליום	ספר המצוות
Shabbos	Shabbos	ה מ״ע צח
הלכות שאר אבות הטומאות, פרק ז-ט	הלכות אישות, פרק כ	ט מ"ע צח
Sunday	Sunday	י מ״ע צח
הלכות שאר אבות הטומאות, פרק י-יב	הלכות אישות, פרק כא	יא מ"ע צח
	Manulau	יב מ"ע קז
Monday	Monday	יג מ״ע קח
הלכות שאר אבות הטומאות, פרק יג-טו	הלכות אישות, פרק כב	יד מ" <i>ע</i> קא
Tuesday	Tuesday	
הלכות שאר אבות הטומאות, פרק טז	הלכות אישות, פרק כג	
הלכות כלים, פרק א-ב	Wednesday	
Wednesday	הלכות אישות, פרק כד	
– הלכות כלים, פרק ג–ה	, ,	
	Thursday	
Thursday	הלכות אישות, פרק כה	
רלרות רלות חרה ו_ח		
הלכות כלים, פרק ו-ח	Friday	
Friday	Friday הלכות גירושין, פרק א	

Most of the content has been translated from

Hiskashrus Publication courtesy of Tzeirei Agudas Chabad (Tzach) in Israel Translated by Rabbi Yehuda Altein Rabbi Eliyahu Baron Thank you to Rabbi Yossi Shusterman Rabbi Avremi Kievman Rabbi Menachem Posner Design Rabbi Levi Weingarten